

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt levél.

az

„Országos Erdészeti Egyesülethez.”

(Folytatás.)

A nap az ismert égi testek között a legfényesebb és mégis vannak homályos pontjai is; így van ez a kincstári erdészethoznál is.

Az állomások sok- és különféleségeiről már föntebb szoltunk s itt csak a javadalmazásnál akarunk némely hiányra rámutatni.

Az erdőszolgákról már megmondtuk véleményünket, itt csak arra utalunk újból, hogy 120, 150 és 200 forintos díjazásból nem hogy családos embernek, de még családnélkülinek sem lehet megélni, annyival kevésbé, mert

ehez a csekély készpénz díjazáshoz semmiféle mellék illetmény nem járul. Az erdőlegények ugyan valamivel jobban vannak javadalmazva, de még ez sem felel meg a tisztességes megélhetés követelményeinek, annál kevésbé, mivel az erdőlegények legnagyobbbrészt egyes központokon, leginkább az irodáknál vannak alkalmazva, hol nem csak hogy tisztességesebben kell ruházkodniok, de rendszerint a megélhetési és lakás viszonyok is sokkal kedvezőtlenebbek és költségesebbek.

A közalapítványi erdőőrök díjazása eddigelé sokkal silányabb volt, mint az államkincstár erdeinél alkalmazottaké, most azonban — hála a kultuszminiszter nr gondoskodásának — itt is kedvezőbb viszonyok állottak be s remél-

TÁRCZA.

A szénatolvaj.

Közli Balogh Béla m. kir. erdőőr.

A nap nyugóra készül. — Köddel bevont bágyadt képe alig nyújt már meleget. — Halovány sugarai a havasok nyugati oldalára esnek, bearanyozván a hóval borított csúcsokat. — Nemsokára egészen pihenőre tér s átadja uralmát a szürke alkonnak, a sápadt holdvilágnak. —

Fent a máramarosi erdőségek szívében vagyunk. — Örökzöld enyvesek rengetegében, melyek néhol a felhőkbe nyúló havasok által látszanak megszakitva lenni, hogy azon túl ismét a végtelenségbe tűnjenek. — Köröskörül az esthomály mély csendje uralg, csak az októberi zord éjszakai szél sivit néha végig az örökzöld lombokon, meg-megrázzván az erdei tisztás közepén bámészkodó széna-kazlak oszlopait, melyek mind megannyi fantasztikus alakok rajzolódnak elének azt esti

szürkületben. — Később oszt a szél is elül, s a halálos csendet mi sem látszik zavarni az erdő titokzatos mélyében.

De mégis; mintha megzörrent vón' a száraz cserje s távoli buffogó hangokat hozna a lenge szél. — Talán az erdő kóbor szellemei indultak utjukra? Alig hogy átvillan az ember lelkében e gondolat, újból felhangzik a sajátságos nesz, s dohogás dübörgés zaja riasztja föl a néma erdőt. — Ijedten rebben föl a lángbagoly, vészhangja belesivit az éjszakába, s mint egy fekete árnyék lombán szál tova az erdő sötét nyílásán.

A zaj rohamosan közelit; már tisztán kivehető az ágak recsegése, ropogása olyforma szuszogástól kísérve, mintha fáradt mozdonyok száguldoznának az erdő tisztása felé. — A következő pillanatban erős nyomástól nyílnak meg a sűrű gyalog fenyő bokrok s hatalmasat fújva, kifejlett medve pattan a tisztás szélére. — Megtépázott fekete bundáján habos foltok látszanak, apró szikrázó szemek gyűlöletes tüztől égve tekintnek vissza, s a következő pillanatban mint egy üldözött

hető, hogy a jövőben még ezek is javulni fognak.

Az elmúlt esztendőben a földmivelésügyi m. kir. Ministerium nemes és dicséretre méltó munkát végzett akkor, midőn a IV. és III. osztályu erdőőrök készpénz fizetését 40, illetve 20 forinttal emelte, de nem vagyunk képesek korlátolt emberi felfogásunkkal megérteni azt, hogy miért nem tette ugyanezt a IV. és III. osztályu s hasonló díjazásu faraktáröröknél.

A fizetés emelés indító oka az volt — mint a hogy másként nem is lehetett, — hogy az ezeken a fokozatokon alkalmazottaknak csekély javadalmazásukból megélhetniök nem lehet. Itt önkénytelenül fölmerül a kérdés: miért lehet a faraktárörnek megélnie abból, a miből a hasonló rangfokozatu erdőőr meg nem élhet? Vajjon más testszervezete van neki? vagy olcsóbban ruházkozhatik? vagy talán felesége meddő és így családja nem szaporodik? és nem kér enni?

Ellenvethetnék talán, hogy a faraktárőri állás kényelmesebb, kevesebb ruhakoptatással, kevesebb veszéllyel járó, de itt kérjük, vajjon hány faraktárőr van czimének megfelelően faraktárban alkalmazva? Tudtunkkal nagyon sok helyütt erdőőr vagy famester örzi a raktárt és a faraktárőr az erdőt s így tulajdonképpen a faraktárőr elnevezését teljesen el kellene tö-

rültni s az azt viselőket megfelelő rangsorban erdőörökké kinevezei, annnyival inkább, mert a tőlük megkívánt szakképzettség az erdőörökével egyenlő. Eme kíváncsi helyes voltárol még az is tanuskodik, hogy a faraktárőrt akkor, midőn a legmagasabb fokot, az I. osztályt elérte, igazság szerint úgy sem lehet kizárni a további előmeneteltől, hanem át kell venni a magasabb fokban álló főerdőőri, vagy famesteri rangfokozatokba.

Legtöbb okot szolgáltatnak azonban panasza a mellékes javadalmazások.

A kincstári alkalmazottak rangfokozatukhoz mértten 3—4 hold illetményföld élvezetében is részesülnek, abban az esetben pedig, ha az nekik természetben ki nem szolgáltatható, holdankint 5 frt váltsággal kénytelenek beérni. Ebből támad azután a legnagyobb egyenlőtlenség, mert míg az illetményföldet természetben élvező ez után holdankint 10—20 sőt ennél is több forintnyi hasznót húz, a másik csak az 5 forintját kapja. Méltányosnak tartanók, hogy a rendelkezésre álló összes illetmény földeknek alkalmas területek, illetőleg azok jövedelmei aránylagosan, az összes kezelő személyzet között — nem véve ki a tisztviselőket sem — aránylagosan fölosztának s így mindenki megkapná azt, a mi őt jogosan megilleti.

A tűzifa átalányával a kincstári alkalmazott

szellem nesztelenül lohol tova a puha pázsiton, míg lenn eltűnik a szénakazlak sötét tömkelegében. — Nyomában viharszerű csörtetéstől, buffogástól kísérve hatalmas vadkan tör ki a sűrűből. — Szemei vérben forognak, habbal bevágott magas szügyéből hörgő légzés fakad. — Pillanatra megáll mintha gondolkoznék. — Szemei gyilkos tűzzel futják be a tisztást, hegyes fülei neszelve mozognak; — de a lombok suttogásán kívül mi hangot sem hord a lenge szél.

A vad sörénye borzolódni kezd, oldalai az eredménytelen szemle fölötti dühtől zilálnak, első lábának csülke a talajba mélyed s levegőbe vágja a gyeget, miglen habzó torkából viadalra hívó mély dörgés tör elő.

E pillanatban a legnagyobb kazlak egyikéről ingerült ordítás zaja zúgott végig a rengetegen, százszorosán visszaverődve a sziklás bércekről. — Az erdei e válasza összerezzen s mintha e hang bűvös erővel tartaná vissza, mozdulatlan marad, miglen egy újabb kihívó ordításra megrázza hatalmas fejét, s mint a

villám riadozva tör a hangok irányába s eltűnik ellene nyomán.

A hold bágyadt arcza előbukkan a szürkés felhők közül s halvány fényét ráveti a szénakazlak egyikére, megvilágítván a medve óriási alakját, amint lázasan nyalábolja a szénát s hangos dörmögéssel vágja a lent toporzékoló vadkan elé. — Folyton növekvő dühvel ront ez a leomló szénára. — Agyarai rémesen csatognak, torkából elfojtott röffenés tör elé habbal keveredve, s pillanat múlva szélnek van szórva minden széna szál. — De minél fékezhetlenebbnek látszik a kan ingerültsége, minél nagyobb erővel hasgatja a kazal oszlopait, annál lázasabban dobálódzik a medve, közbe oly kedélyesen dörmögve, mint kinek nagy öröme szolgál a mulatság.

A hajnal pirkadása azonban véget vet e sajátos harcznak s a kazlak környéke ismét csendes, elhagyott lesz.

* * *

szabadon nem rendelkezeheték, mert ha fölöslege van, azt kénytelen a kincstárnak javára visszahagyni. Indokolják ezt azal, hogy a tűzifa illetmény tulajdonképen arra szolgál, hogy az alkalmazott által használt kincstári épület megfelelően fűtessék s így rongolásnak kitéve ne legyen. Ezt az indokot némileg el lehetne fogadni ott, hol az alkalmazottnak csakugyan van természetbeni lakása, de mivel indokoljuk a tűzifa fölött való szabadon rendelkezés tilalmát ott, hol az azt élvező saját vagy bérelt házban lakik?

Az egyik takarékosabban tud bánni a tüzelőjével, mint a másik, ez kisebb lakásban lakik, mint amaz s így módjában áll illetményfájának bizonyos részét megtakarítani. Ha már most az így megtakarított fát esetleges visszaélések megakadályozása szempontjából szabadon nem értékesítheti, sőt még csak el sem ajándékozhatja, kérdjük, miért nem váltja meg azt tőle maga a kincstár az árszabályban föltüntetett és megszabott árakon?

Azt mondják, hogy a kincstári erdészeti altisztnek joga van bizonyos meghatározott számú szarvasmarhának és sertésnek a legeltetésére, ez tehát olyan jövedelem lenne, mely a szerény javadalmazásnak szép kiegészítő részét képezné, ha nem lenne meg inkább csak az elméletben, mintsem a gyakorlatban, mert a gyakorlat azt mutatja, hogy ezt a jogát teljes mértékben csak

nagyon kevés altiszt gyakorolhatja, a legnagyobb résznél pedig az csak irott malaszt.

Az erdészeti altishti pályára rendszerint csak szegény sorsu szülők s legnagyobbbrészt szegény erdőörök gyermekei lépnek s így pályájuk kezdetén nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy maguknak a legeltetési jog kihasználásához szükséges marhát beszerezhessék, így hát meg van a legeltetési jog, de nincs mit legeltetni. A szabályok tiltják, és pedig szigorú fegyelmi büntetés terhe alatt, hogy az altiszt legeltetni való marha hiányában legeltetési jogát másra ruházza s így ebből a jogából nincsen semmi haszna, mert a kincstár részéről annak ki nem használása fejében semmiféle kárpótlásban nem részesülnek.

Ezen a sérelmes állapoton okvetlen változtatni kellene. Ha már egyszer jog, legyen az egyenlő mindenkire nézve s ne legyen egyik nagyobb kegyeltje a sorsnak, mint a másik. Ne mondhassuk a Szent Irással, hogy: „a kinek vagyon, annak adatik, a kinek pedig nincsen, még az a kevés is, a mije vagyon, tőle elvétetik“. A legeltetési jogot biztosító erdőtulajdonosnak meg van bizonyára az a legelő területe, melyen az a jog gyakorlandó lenne, mert csak így ígérheti azt alkalmazottjának. A ki nem használt terület mindenkor kiadható haszonbérbe maga az uradalom által s a be-

Ködös őszi regg' van. — Az egyhangu némaságot csak egy alak lépteinek kopogása zavarja fel, amint csendesen dudorázva halad a sziklás hegyi úton felfelé. — Egész lényén a boldogság érzete ömlik el, kezeivel közbe-közbe oly elégiúten gesztikulál, „mint a kinek rendben van a szénája“.

Maxi, a kis hegyi falu birája, hallottkémje, egy szóval minden tisztek viselője ő! — Régebben csizmadia mester volt egy vidéki városkában, de mivel nagyratörő vágyainak e foglalkozásban nem talált kielégítést, sutba dobta a kaptafát, s gazdálkodási szempontból e kis hegyi faluban telepedett meg, hol csakhamar nagy tekintélyre vergődött.

A hegy közepére érvén, kissé megpihent s mély gondolatokba merülve gyönyörködni látszott az alatta elterülő remek panorámában. — Gondolatai lefolyt életén kalandoztak, majd pedig az L. nevű erdőtisztás felé repültek, hol 5 abora remek szénája volt biztonságba helyezve, mely gondolatra arcán boldog mosoly jelent meg. — Eladjam - e most, vagy tartsam meg

tavaszig? tünődék magában s megindult, hogy kincset jó gazdához illően körültekintse s még jobban felbecsülje. — Nagy tervekkel agyában, lehorgasztott fejjel haladt hát tovább, s alig vette észre, hogy már a tisztás szélére lépett. — Felüté fejét. De ugyan ebben a pillanatban majd hanyatt vágódott ijedtében, mert a mi itt szemei elé tárult, az minden emberi képzeletet meghaladó volt. — Drága takarmányának legnagyobb része hiányzott, másik része pedig a földön szétdobálva, össze-vissza gázolva, úgy nézett ki, mintha az aborák környékét kutyafejű tatárok dulták volna fel.

Maxi vérmes reményektől dagadó keblét hirtelen a kétségbeesés angyala szállotta meg. — Szemei kárkára nyitak, arcza fakószínt váltott s minden vérét szívére érezte tódulni.

Ah a nyomorultak! hörgé ökölbe szorult kezekkel. Ez a köszönet, hogy annyit fáradozom boldogulásukért, hogy jó tanácsdal kisegitem bajaikból e nyomorult férgeket! — Így teszük csuffá fáradozásaim gyümölcsét,

folyó haszonbérből minden megerőltetés és vagyoni rázkódtatás nélkül lehetne kifizetni a ki nem használt legeltetési jog megváltási díját s így a tulajdonos semmi kárt sem szenvedne, ennek ellenében pedig az alkalmazott hozzá jutna jogos és igazságos illetményéhez s hálás lenne kenyéradója irányában, ki tőle semmit jogtalanul el nem von.

(Folytatás következik.)

LEVELEZÉS.

Csanád (veránkai erdő) 1897. június hó 13-án.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ebben a szeles-esős időben, a mikor nem kell tartanom a dunavirágok (ladikos fatolvajok) nem kedves látogatásától, időmet hasznosan kívánván felhasználni, soraimmal óhajtottam tekintetes szerkesztő urat felkeresni, és egy éppen talán nem is felesleges, — sőt szerény nézetem szerint reánk, mostoha anyagi körülmények között sinlődve élő erdőörökre életbe vágó, de nemzetgazdászati szempontból is fontos eszmének kedves lapunkban leendő közlésére megkérni.

Folyó hó 11-én szerencsés voltam főtisztelendő Kustár Lajos szeretett plébános urunk szíves meghívása folytán vendégszerető házában megjelenhetni, hol is tekintetes Tóth János méhészeti tanár urat Jászberényből találtam, a történt bemutatások után csakhamar meggyőződtem nevezett tanár urnak körünkben történt megjelenésének nagy fontosságáról, mert egy-egy kupicza csanádi Kustár-féle mézlikörnek bekebelezése

után átmentünk a kath. iskolába, hol községünk köztisztelőben álló fő- és aljegyzője, az előjáróság és a méhészettel foglalkozó közönség igen szép számmal jelen volt. — Főtisztelendő Plebános urunk által tartott szép megnyitó beszédre Tóth János tanár ur elkezdte előadását a méhészetről. — Milyen előadás volt ez! Azt alig képes toll leírni, csak úgy folytak azok a mézes szavak, lelkeinkbe öntve a méhészetnek minden csinját binját, kimutatva a helyes méhészet hasznát, de kimutatta, hogy aránylag csekély tőke befektetéssel még hány számtalan millió korona bevétel volna elérhető akkor, ha az erdészeti személyzet szabatos és okoszerű méhészetet kezelne. — Mert beszéde kiterjedt a csúcsos kaptárokra, de beszélt a mozgó Dzirzon-féle kasokról is.

Ezen mintegy négy óra hosszát tartott elméleti előadást fűszerezte azzal, hogy a kéznél volt Weczstein István kántor-tanító úr méhészetében mindjárt a gyakorlati oldalát is bemutatta; — hogy azonban mindent megmutathasson, mindannyian vissza mentünk a plebániába hol főtisztelendő plebános urunk minta méhészetében az előadást folytathatta; itt láttuk működésében a méhkieresztőt és a mézpergetőt, ennél a mulatós munkánál én is közre működtem, és alig kis fél óra alatt néhány Dzirzon-féle keretből ott volt előttünk 35—40 klg. gyönyörű szinmez.

Mikor mindezeket láttam, elgondoltam, óh bár mi szegény erdőörök juthatnánk abba a szerencsés helyzetbe, hogy ezen még sok teret engedő, és szolgálati kötelezettségünk teljesítésével nem ellenkező nemes méhészetnek tagjai lehetnénk, eszembe jutott hogy a magas kincstár egy időben némileg gondoskodott is ezen a téren erdőőreiről, a mennyiben 100—100 forint előleg kölcsönt adott 10 év alatti vissza fizetés mellett.

e finom sáfrányt, melyből még théát sem érdemel ez az utálatos muszka fajzat. — De megbosszulom magam! Jaj e csufság elkövetőjének, jaj az egész falunak, ha kibontom haragom ostorát fejük fölé. — Megsemmisitem, összetöröm a gazokat! ordítá tájékozva miközben boszutól égő szemei vészjóslóan villogtak a falu felé.

Végre mégis kitombolta magát s nyugodtabban kezdett gondolkodni. Agyában egymást kergették a bosszu-gondolatok, miglen szemei felcsillantak, mutatottujjával homlokára bökött s arcáról a meglepődés mosolya ragyogott. — Igaz, így lesz a legjobb, hisz roppant meggyaláztatásomat csak vérrel lehet lemosni, suttogá halkan, miközben véres gondolatoktól eltelve, hazafelé irányozta lépteit.

Hazaérve, legelső dolga volt összes gyilkoló szerzőt összevadásztatni. — Lázasan kutatott, keresett. — Már egész halom rozsdás kés, tör fektet előtte, de úgy látszik egyikkel sem volt meglepődve, miglen szemei egy pisztolyra tévedtek. — Igen ez a legbiztosabb fegyver, melynek golyója ép szívét járja majd

át életem emésztőjének, rebegé önfeledten, s a bosszu édes gondolatával szívében tölteni kezdett, minek megtörténte után szokott nyájasságát öltvén arcára, nyugodtan járt kelt a faluban s végezte napi teendőit.

Mihelyt azonban a nap nyugvóra szált, Maxi szemében újra kigyult a bosszu lángja. — Hevesen öltözködni kezdett, s lázas arccal rejtve pisztolyát felöltője alá, mint egy tolvaj nesztelenül surrant ki lakásából s kerülő utakon eltűnt az erdő homályában.

A szénakazlakhoz érve, óvatosan körültekintett, majd pedig előhúzával pisztolyát, felmászott a szénába s oly mélyen ásta be magát, hogy csak feje látszott ki belőle. — Na most jertek gazok, tudom hogy halálba nyúl gonosz kezetek, mormogott csendesén, mely után mozdulatlanul maradva fülelni kezdett.

Az esti szürkületet csakhamar az éj váltotta fel, s a néma csendet mi sem látszott zavarni a fenyvesben. — Maxi már türelmetlenkedni kezdett a hosszas várakozásban s ép azon gondolkodott, hogy hazaindul, midőn egyszerre recsegés-ropogás zaja jutott füleihez,

Mily Istenáldás volna a szegény erdőőrökre az, ha a többi magán erdőbirtokos urak is részesitenék erdőőreiket ezen kedvezményben. — Nem mondom csak úgy, hanem olcsó kamatláb mellett, mert 100 forinton 8 Dzirzont felszerelve és a legyszükségesebbeket be lehet szerezni, közészerű időjárással 180—200 klgr. szinmázat lehet nyolcz kaptárból nyerni, és akkor még méhcsaládjainkat szaporíthatjuk is, — tehát átlagos számításból az első évben már 60—70 frt bevételünk volna, melynek felét a tőke, illetve kölcsön törlesztésére, másik felét méhészetünk gyarapítására fordíthatnánk, s rövid pár év múlva egy rendes méhészetnek volna a szegény erdőőr birtokában, és az erdő vadvirágos mézdos kelyheiből — mondhatom aránylag csekély tőkeáldozattal a szorgalmas kis méhek millió koronákat teremtenének elő, mely tőke még ma holtan hever.

De tekintsük még másik oldalát is annak, ha az erdőőr okszerű méhészettel foglalkozik.

Nem kell mondanom, de nagyon sajnós hogy bizon mi erdőőrök nagyon szegényül vagyunk díjazva, tehát a megélhetést is némileg elősegítené, meg azután ha lábaink felmondják a terhes szolgálatot és az erdőbirtokos ur évi csekély összeggel nyugalomba helyez, az az időre már teljesen berendezett méhészetünk lesz hivatva arra, hogy a megélhetés terhes gondjait megossza velünk. — A szorgalmas kis méhecskék lesznek azok, melyek vigasztaló és biztató zum-zummál fogják mondogatni „Ne félj öreg gazdánk, mi nem hagyunk el, hanem azért, mert életünknek kedveztél, Dzirzonné házat adtál, hálásak leszünk, pergesd csak a jó szinmázat, sejtés kereteinket azonban adjad vissza, hogy mihamarább ismét hordhassunk mindennapi kenyérre való.

Nagyságos és méltóságos erdőbirtokos urak! Alá-

zattal kérem, legyenek kegyesek és méltassák megfigyelésre ezen szerény soraimat, nyujtsanak módot szegény erdőőreiknek, hogy azok a nemesebb méhészettel foglalkozhassanak; kérem bizzák meg erdőtisztjeiket, hogy azok figyelemmel kísérvén alantasabb közegeiknek a méhészet terén is kifejtendő szorgalmát. — Meg fognak győződni, hogy az a szegény anyagi viszonyok között élő erdőőr a néki nyujtott segedelemért megkettőztett szorgalommal fogja terhes szolgálatát végezni.

Adja Isten, hogy ezen kis mag jó talajra találván, kikelve terebélyes fává fejlődjék, melynek árnyékában az öreg rokkant erdőőr megpihenhessen.

Szívélyes üdvözléssel

Gyurász István
érseki urad. erdőőr.

Gyűjtés beszüntetése.

Lapunk mult 38-ik számában abból az alkalomból, hogy Szilágyi Ferencz kartársunk elhalálozásáról hirt adtunk, egyuttal a hátramaradt özvegy és árvák javára való adakozásra hívtuk föl olvasó közönségünket. Ezt a gyűjtést most egy belügyministeri rendelet alapján, mely a lapunk hivatkozott számával ugyanazon napon megjelent hivatalos lap 141 számában 35100 sz. alatt látott napvilágot, még mielőtt azt megkezdettük volna, legnagyobb sajnálatunkra be kell szüntetnünk, mert nem rendelkezünk a rendeletben megszabott engedéllyel.

A rendelet minden rendű gyűjtésre kiterjedvén, szükségesnek látjuk annak ide vonatkozó szabványait tisztelt olvasóinkkal közölni:

1. Bármily nyílvános jellegű adománygyűjtés, történjék ez akár a hírlapokban közzétett, akár postán

melyet nyomban hangos mozgás és az abora oszlopok ingadozása követett.

Maxi kissé meghökkent, mert a zaj sajátságát, de különösen az abora ingadozását nagyon fricsának találta. — Nem volt azonban ideje gondolkozni, mert megfektetéskép nyomban óriási fekete alak ugrott a szénára, s roppant nagyokat fujva, nehéz testét ép a Maxi mellére helyezte.

Maxi arcját hideg verejték kezdte kivenni, szemei előtt pirosas, zöldes karikák röpködtek s egész testén a halál csallhatatlan előjeleit érezte. — Ah végem van! suttogá lázasán, miközben lehellete mindinkább gyöngülni kezdett a roppant nyomás alatt. — Még pár perc, s Maxi az utolsókat rugja, ha egy beálló fordulat következtében a helyzet meg nem változik. — A medve ugyanis egy nagy csomó szénát nyalábra fogva, az abora szélére hajlott: feloldván terhétül a Maxi kebelét, ki most gyorsan szívta tüdejébe az onnan kiszorított levegőt s eszméletét némileg visszanyerve, hasra feküdt, elég gyorsan arra, hogy az ép visszaülő

medve észre nem vette. — Így terhét hátán tartva, mégsem volt annyira kitéve a megfulladásnak s gondolkozni kezdett veszélyes helyzete felől, mire már égető szükség volt, mert a medve oly lázasan dolgozott, hogy csaknem minden szénát leszedett már róla sőt közbe-közbe ruháján és üstökén is érezte hatalmas karmait. — Maxi összeborzadt! Itt csak szent Jeromos segít, hisz előbb utóbb rám jön a sor s egy csomó szénával lekerülök a pokol szörnyei közzé, melyek oly vérfagyasztó műveletet visznek végbe oda lenn; rebegé bágyadtan s lelki szemei előtt véres képek vonultak el. — Már felnyalábolva s ledobva érezte magát a halál iszonyu torkába. — Látta kiömlő vérét, szétszaggatott testét, s ezért lelkében borzasztó elhatározás fogamzott meg. — Isten legyen irgalmas szegény lelkemnek, így is úgy is meg kell hálnom egyszer! suttogá lázban égve, miközben óvatosan kiemelkedvén a szénából széttéktett.

A medve ép egy csomó szénát fogván nyalábra, egészen kihajlott a kazal szélére s lebobva azt,

szétküldött, akár egyéb uton terjesztett általános felhívások folytán, csak előleges hatósági engedély mellett szabad. — Az engedélyt, ha a gyűjtés csak bizonyos törvényhatóság vagy törvényhatóságok területén szándékoltatik, az illető törvényhatóságok első tisztviselője, ha pedig az egész országra kiterjesztetik, a m. kir. belügyminister adja meg.

2. Az ország egyes vidékeit vagy helységeit érő elemi csapások vagy éhínség esetében a sujtott lakosság segélyezése céljából engedély nélkül is indíthatók gyűjtések, azonban ez a felhívás helye szerint illetékes alispáni vagy polgármesteri hivatalnak 15 nap alatt bejelentendő, és az adományok kezelésére nézve az alábbi szabályok szintén megtartandók.

3. Az engedély iránti kérvényben, valamint a felhívásban legalább két erkölcsileg és vagyoniilag megbízható személy nevezendő meg, kik a begyűlendő adományok átvételére együttesen feljogosítvák, és kik azokért egyetemlegesen felelősek.

4. Ugyanezen személyek által a begyűlt összegekről, illetve tárgyakról s azok hovafordításáról pontos jegyzék vezetendő, s az ezekre vonatkozó okmányok a gyűjtés befejezte után is még legalább 1 évig megőrzendők.

5. A közigazgatási illetékes hatóságok jogosítva vannak ezen jegyzéket és okmányokat bármikor betekinteni, a netán felmerülő kételyek eloszlatására a

számadóktól felvilágosítást kívánni, ezek pedig tartoznak azt megadni.

6. Jogositvák továbbá az illetékes hatóságok a gyűjtés befejeztével, vagy ha ez több évre terjedne, minden naptári év végével a számadást mellékleteivel együtt átvizsgálás végett bekivánni, arra észrevételeiket megtenni s ha ezek el nem oszlatnának, a számadókat felelőségre vonni, a gyűjtött pénzt vagy tárgyakat, addig míg azoknak hovafordítása iránt — illetékes és végérvényes — határozat hozatik, zár alá venni, s a további gyűjtést betiltani.

7. Külföldön valamely hazai célra gyűjtött adományok belföldön csak a m. kir. belügyminister engedélyével fogadhatók el.

8. A kik ezen szabályokat meg nem tartják, a mennyiben súlyosabb beszámítás alá eső cselekmény nem forog fenn, kihágást követnek el, és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében megfelelő elzárással büntetendők, az engedély nélkül vagy külföldön gyűjtött pénz vagy tárgy ezen felül elkobzandó.

Budapest, 1897. évi június hó 17-én.

Perczel, s. k.

Különfélék.

Tél nyáron. Ez a zordon, hideg idő, mely szombat óta nálunk dühöng, sok helyen okozott jelenfékeny kárt. Triesztból sürgönyzik, hogy a vasárnapi vihar iszonyu pusztítást vitt véghez; a szőlők egészen elpusztultak; a miramarei kastély kertje sok kárt szenvedett. — Görz környékén esett a hó. — Bécsből jelentik: Battalja és az összes szomszéd hegyek friss hóval vannak borítva. — Egy velencei sürgöny szerint a múlt szombaton óriási vihar tombolt; a Canale granden hét csónak felborult. A vihar a Vedetta hádihajót a partra sodorta. Velence utcái el vannak árasztva.

A gyermekek egészsége. Egyik gyógyászati közlönyben olvassuk a következő megszívlelendő figyelmeztetést. Az anyák, a midőn gyermekeiknek örömet akarnak szerezni, rendszeren bonbonokat, vagy más festett, de mindenkor ártalmas cukrokat vásárolnak nekik. S alig van nő, ki meggondolná, hogy az ily nyaláncságokkal nagyon rossz szolgálatot tesz gyermekének, hogy veszélyezteti annak egészségét, sőt mint több példa bizonyítja, annak életét is. Minden tulzás nélkül állithajuk, hogy az ily nyaláncságok élvezete merénylet a gyomor ellen; a gyermek fejlődésnek indult emésztő szervezete megromlódik, mi természetesen a legkomolyabb következményekkel jár. E helyett adjunk a gyermekeknek érett és jó gyümölcsöt, melyet az ép oly szívesen, talán még nagyobb örömmel fog elfogadni, mint a cukrot. Különösen az alma élvezetére szoktassuk a gyermeket, mely az egészségre legjótékonyabban hat az összes gyümölcsök közül. A

gyönyörködni látszott a határban. — Maxi térdre emelkedett. Zöldes fényben égő szemei halálos félelemmel kísérték a medve mozdulatait, beesett sápadt arcán a halál verejtéke ült. — Istenem ne hadj el, rebegé fogvaczogva s előrenyujtott karokkal, egy kigyó nesztelenségével küszört a medve hátuljához. — Testében tüzes lávaként keringett a vér, inai reszkettek, de az élethez való ragaszkodás ösztöne s a pillanat borzalmas volta, visszadták tünedező eszméletét. — Most vagy soha! hangzék lelkében s teljes erővel lódított egyet a lebámuló maczkó fenekén.

Tompa zuhanás s nyomban rémes ordítás, dulkodás zaja töltötte be a rengeteget, de ezt Maxi már nem hallotta. — Szemei elsötétedtek, minden tagja megbénult s eszméletlenül terült el az illatos szénán.

A nap már jó magasán járt, mikor Maxi eszméletét visszanyerte. — Egész testében zsiabongó fájdalmat érzett, gondolatai összezavarodtak. — Végre lassan feltápaszkodott. — Szemei révetegen jártak körül, majd pedig a medve szétszaggatott véres hullájára irányultak. — Összeborzadt! Hála neked Istenem, hogy megtartád szegény szolgád életét! rebegé megtörtén, mely fohász után esendes léptekkel indult hazafelé, utközben megfogadván, hogy soha többé nem megy szénatolvajt fogni.

nap bármely szakában adhatunk gyümölcsöt a gyermeknek, de különösen lefekvés előtt tegyük azt meg. Az ilyen gyermekeknek édes álma és pihenése lesz, míg emésztő szerveiben nem fog zavar beállani. Igazán hasznos tanácsot adunk tehát a szülőknek, midőn azt mondjuk: hogy a cukor s cukorsütemények helyett, gyümölcscsel kedveskedjenek gyermekeiknek.

Egy akó gyémánt. Minden külső fény és pompa nélkül temették el a minap Barnatot, a bányakirályt. Ez alkalommal érdekes apróságot elevenítenek fel róla, a mely közte és Mr. Cecil Rhodes közt játszódtott le. Cecil Rhodes, a kiről itt szó van, ugyanaz, a ki Transvaalba való betörés alkalmával tette dirhedtté nevét. A Barnato-Brothers-cég gyakran vásárolt gyémántokat a Debeers-társaságnál s a mikor a társaságnak néhány évvel ezelőtt összesen 220.000 karát sulyu gyémánt-tömege volt eladó, Barnato ajánlatot tett Rhodesnek az egésznek megvétele iránt. Rhodes, a ki szintén tagja volt a Debeers-társaságnak rövid megfontolás után így válaszolt:

- Szívesen, egy feltétel alatt.
- És mi lenne az? — kérde Barnato.
- Hogy ez alkalommal nekünk kettőnknek oly látványosságban legyen részünk, minőhöz hasonlót emberi szem még nem látott.
- És mi az? — Kérdé Barnato csodálkozva.
- Hogy egy akó gyémántot lássunk egy halomban. Ez volt Mr. Rhodes feltétele.
- Helyes! — Kiáltott Barnato, a ki szerfölött örült, hogy ez alatt a föltétel alatt az általa megajánlott áron megkaphatja az egész gyémántokat egy akós hordóban. Egyideig gyönyörködtek a mesés látványban, aztán ismét a földre üritették a hordó drága tartalmát és a gyémánt-hegyet lefotografáltatták. Barnato nevetett és így szólt:
- Bárcsak Mr. Rhodes mindig ilyen föltételeket szabna,

Később azonban kiderült, hogy Rhodes ezzel a látványossággal becsapta Barnatot. Hat hétig tartott ugyanis, a mig Barnato a vásárolt kincseket a gyémántkereskedés 160 kategóriájába be tudta osztani, s ez idő alatt Cecil Rhodes egyedül uralkodott a gyémántpiac fölött.

Merénylet egy gyermek ellen. A Bécs melletti Vöslau város lakosságát néhány nap óta egy brutális és kegyetlen merénylet tartja izgatottságban, melyet még eddig ismeretlen tettes vagy tettesek követtek el egy kis gyermek ellen. Kohn ottani sakter két éves kis fia a minap déltájban kiment a ház végében fekvő kertbe játszani. A gyermek soká nem jött vissza, keresni kezdték és csak sötét este találta meg a házmesterné a bécsi vízvezeték mellett elhúzódó töltésen, eszméletlen állapotban. A gyermek testén az előhívott orvosok harmincnyolc kisebb nagyobb sebet találtak, melyek részben ütéstől, részben pedig szurástól származtak, a gyermek feje pedig annyira tele van kisebb nagyobb sérülésekkel, hogy azokat meg sem lehet olvasni. A városban azt hiszik, hogy a merényletet bosszúból követték el.

Drága tanács. A jó multban történt egyik nagyobb vidéki városunkban, a hol most is jót kacagva beszélnek erről a dologról. Kovács urnak erős köszvénye volt, olyannyira, hogy már hónapok óta nem tudta elhagyni szobáját, karosszékből is úgy emelték ki szolgálai, ha már az ülést nagyon is megunta. Egy napon K. urnak rendkívül heves fájdalmai voltak, közel állott a megőrüléshez. Ekkor kopognak ajtaján s egy előkelő külsejű ur lép a szobába, a betegnek lehetőleg udvarias „szabad“-jára. Az idegen tiszteletteljesen meg hajlik és Gubacsi urnak mutatja be magát.

— Bánrévi báró, kit szerencsés lehettem sulyos köszvényéből kigyógyítani, küldött urasághoz; bár nem sok idő felett rendelkezem, megkísérlem. . . .

— Ah, édes doktor ur, — vágott közbe a nagy beteg, — ön igazán jó ember. Isten hozta házamba! Épen jókor jön, végtelenül szívesedek,

A doktor egy szempillantást vetett a szoba berendezésére, majd az asztalon heverő drágaságokra, azután odafordult a beteghez:

- Hát egyáltalában meg se tud mozdulni?
- Sajnos, úgy van. Négy szolga emel ki a karosszékből.
- Nem volnának véletlenül kéznél a szolgálai?
- Sajnos, nincsenek itt; most küldtem őket a pincébe, bort hozatok velük.
- No nem tesz semmit; de kiáltani csak tud hangosan?
- Sajnos azt sem tudok; mint észreveheti, igen gyenge már a hangom.
- No az sem tesz semmit! Akkor meg is kezdem működésem. Ezzel oda megy az asztalhoz, zsebre teszi az ott heverő arany órát lánczostul, ezüst dohányszelenczét, gyűrűket, szóval, minden elmozdithatót, a mit csak hirtelenében észrevett; azután, mint a ki rendesen végezte dolgát, udvariasan köszönt az ámulattól szinte kővé meredő betegnek és szól:

— És most fogadja tanácsom. Ha sem megmozdulni, sem segítségért kiáltani nem tud, úgy máskor vagy zárja be ajtaját, vagy őriztesse magát embereivel.

Szólt és eltűnt. A beteg pedig, úgy mondják, ma nem a köszvényét fájlalja.

Szerkesztői üzenetek.

R. G. urnak Nográd-Kállón. Nemessége ügyében forduljon az illető vármegye levéltárához, hol ősei éltek s kérje ki a nemesi oklevél hiteles másolatát, ha ez kezei közt lesz és a nemességgel birt ösöktől való törvényes leszármazását anyakönyvi kivonatokkal igazolni tudja, nemesi előnevét szabadon használhatja. Sorsjegyeire akkor válaszolhatunk, ha az illető huzási lajstromokat, melyek beszerzése iránt intézkedtünk, megkapjuk.

B. B. urnak Szudriás. A illető ur még nem előfizetünk; mutatványszámot annak idején küldtünk neki. M. részére a lapot pontosan küldjük Monostorra, ha rendetlenül kapja, annak csak az ottani posta lehet az oka. Irja meg, mely számai hiányoznak, azokat készséggel fogjuk pótolni.

B. J. urnak Marczali. Kérdésére, mint közérdekűre akkor fogunk válaszolni, midőn levelét, mely most tér hiányában ki-maradt, közölni fogjuk; alkalmasint a legközelebbi számban.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

➔ legujabb árjegyzéke. ➔

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujlag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

➔ Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni ➔

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.